

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 4 października 2024 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Europejskie prawo o klimacie – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 („Europejskie prawo o klimacie”) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1–17)

W grudniu 2019 r. Rada Europejska zatwierdziła cel polegający na osiągnięciu przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z celami porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu. 4 marca 2020 r. Komisja przyjęła swój wniosek ustawodawczy w sprawie Europejskiego prawa o klimacie jako istotnego elementu Europejskiego Zielonego Ładu. Unijne działania mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w opłacalny sposób są już mocno zaawansowane. W latach 1990–2019 emisje gazów cieplarnianych zmniejszyły się o 24 %, podczas gdy w tym samym okresie gospodarka odnotowała wzrost o 60 %. Zasadniczym elementem unijnej polityki klimatycznej jest system handlu emisjami ustanowiony na mocy dyrektywy 2003/87/WE.

Rozporządzenie ma zastosowanie od 29 lipca 2021 r.

Rozporządzenie:

- ustanawia ramy służące osiągnięciu neutralności klimatycznej w Unii Europejskiej (UE) do 2050 r. (tj. zrównoważeniu w całej UE emisji gazów cieplarnianych i ich pochłaniania uregulowanych unijnym prawem). Gaz cieplarniany to gaz, który posiada zdolność pochłaniania promieniowania podczerwonego z powierzchni Ziemi i ponownego emitowania go w kierunku Ziemi.;
- stanowi, że oprócz wiążącego celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. UE powinna następnie dążyć do osiągnięcia ujemnych emisji;
- ustanawia wiążący cel UE zakładający ograniczenie unijnych emisji netto gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 55 % (w porównaniu z poziomami z 1990 r.) oraz przewiduje określenie celu klimatycznego na 2040 r. w ciągu sześciu miesięcy od pierwszego globalnego przeglądu przeprowadzonego w ramach porozumienia paryskiego;
- wprowadza przepisy zapewniające ciągłe postępy w realizacji globalnego celu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, ustanowionego na mocy porozumienia paryskiego

Institucje UE i państwa członkowskie UE wprowadzają wszelkie niezbędne środki, by osiągnąć cele określone w rozporządzeniu, uwzględniając znaczenie sprawiedliwości, solidarności i opłacalności.

Rozporządzenie ustanawia niezależny Europejski Naukowy Komitet Doradczy ds. Zmiany Klimatu. Zarząd Europejskiej Agencji Środowiska wyznacza 15 członków komitetu doradczego na czteroletnią kadencję w wyniku otwartej procedury selekcji. Wybór członków opiera się na takich kryteriach, jak doskonałość naukowa, szeroka wiedza fachowa i doświadczenie zawodowe w dziedzinie nauk o klimacie i środowisku. Piętnastu wyższych rangą ekspertów naukowych jest powoływanych jako osoby prywatne.

Zadania komitetu doradczego obejmują:

- uwzględnianie najnowszych ustaleń naukowych zawartych w raportach Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) i naukowych danych klimatycznych, w szczególności w odniesieniu do informacji istotnych dla UE;
- udzielanie porad naukowych i sporządzanie raportów na temat istniejących i proponowanych środków unijnych;
- przyczynianie się do wymiany niezależnej wiedzy naukowej;
- określanie działań i możliwości niezbędnych do osiągnięcia unijnych celów klimatycznych;
- podnoszenie świadomości na temat zmiany klimatu i jej skutków.

Ponadto każde państwo członkowskie:

- ustanawia organ doradczy ds. klimatu odpowiedzialny za udzielanie właściwym organom krajowym specjalistycznych porad naukowych;
- organizuje wielopoziomowy dialog w dziedzinie klimatu i energii, w którym uczestniczą samorządy lokalne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy, inwestorzy i inne odpowiednie zainteresowane strony oraz ogół społeczeństwa;
- przedkłada Komisji Europejskiej do 1 stycznia 2029 r., a następnie co 10 lat, swoją strategię obejmującą perspektywę 30 lat, w razie potrzeby aktualizowaną co pięć lat.

Rozporządzenie określa następujące pośrednie środki UE, które mają pomóc w osiągnięciu celu neutralności klimatycznej do 2050 r.

- Ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych w UE do 2030 r. o co najmniej 55 % (w porównaniu z poziomami z 1990 r.). W lipcu 2021 r. Komisja przedłożyła pakiet wniosków ustawodawczych, które ulepszają obowiązujące przepisy UE i zawierają nowe inicjatywy dotyczące wdrażania tego nowego celu. Następnie Komisja będzie monitorować procedury ustawodawcze dotyczące poszczególnych wniosków, aby ocenić, czy pozwolą one osiągnąć nowy cel.
- Ograniczenie wkładu pochłaniania netto do maksymalnie 225 mln ton ekwiwalentu CO₂, aby zapewnić, że do 2030 r. zostaną podjęte wystarczające działania łagodzące. Aby wzmocnić pochłaniacze dwutlenku węgla w UE zgodnie z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., rozporządzenie wymaga od UE zwiększenia poziomu netto pochłaniania dwutlenku węgla w 2030 r. Pochłaniacz to rezerwar, który usuwa dwutlenek węgla z atmosfery.
- Umożliwienie Komisji przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie nowego celu klimatycznego na 2040 r. w ciągu sześciu miesięcy od pierwszego globalnego przeglądu przeprowadzonego w ramach porozumienia paryskiego. Do wniosku dołączone zostanie sprawozdanie zawierające przewidywany orientacyjny budżet emisyjny UE na lata 2030–2050.
- Zobowiązanie Komisji, aby w terminie sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu porozumienia paryskiego przedkładała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów UE i poszczególnych państw członkowskich w osiągnięciu celów określonych w rozporządzeniu.

Przystosowanie się do zmiany klimatu wymaga, by:

- instytucje UE i państwa członkowskie:
  - zwiększały zdolność do adaptacji, wzmacniały odporność i zmniejszały podatność na zmianę klimatu,
  - zapewniały, by strategie dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu były spójne, wzajemnie się wspierały, dostarczały dodatkowych korzyści strategiom sektorowym i działały na rzecz lepszej integracji tych środków we wszystkich

obszarach polityki, a także koncentrowały się w szczególności na najłabszych grupach ludności i sektorach;

- Komisja przyjęła:
  - unijną strategię w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu,
  - wytyczne, w terminie do 30 lipca 2022 r., określające wspólne zasady i praktyki w zakresie identyfikacji i klasyfikacji zagrożeń klimatycznych oraz zarządzania tymi zagrożeniami podczas planowania, opracowywania, realizowania i monitorowania projektów i programów;
- państwa członkowskie przyjęły i wdrożyły krajowe strategie i plany przystosowawcze, uwzględniające szczególną podatność konkretnych sektorów, między innymi rolnictwa, oraz systemów wodnych i żywnościowych oraz bezpieczeństwa żywnościowego, a także promowały rozwiązania oparte na zasobach przyrody i ekosystemach.

Ocena postępów unijnych i krajowych wymaga, by Komisja:

- do 30 września 2023 r., a następnie co pięć lat od tej daty oceniała zarówno postępy poczynione przez UE i wszystkie państwa członkowskie w realizacji celu w zakresie neutralności klimatycznej do 2050 r. i przystosowania się do zmiany klimatu, jak i spójność środków unijnych i krajowych z tymi celami;
- oceniała projekty środków lub wniosków ustawodawczych, w tym wniosków budżetowych, pod kątem ich spójności z unijnymi celami klimatycznymi na 2030 r. i 2040 r., a także celami dotyczącymi neutralności klimatycznej do 2050 r.;
- regularnie oceniała odpowiednie środki krajowe i wydawała zalecenia, jeżeli stwierdzi, że środki zastosowane przez państwo członkowskie są niespójne z celem neutralności klimatycznej lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu.

Komisja współpracuje:

- ze wszystkimi grupami społeczeństwa, w tym z obywatelami, partnerami społecznymi i zainteresowanymi stronami, aby umożliwić im podejmowanie działań na rzecz sprawiedliwej i uczciwej społecznie transformacji w kierunku społeczeństwa neutralnego dla klimatu i odpornego na zmianę klimatu;
- z sektorami gospodarki, które przygotowują orientacyjne dobrowolne plany działania z myślą o osiągnięciu neutralności klimatycznej.

Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (WE) nr 401/2009 w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska i rozporządzenie (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32021R1119>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. [Metodyka obliczania i weryfikacji wskaźników efektywności recyklingu i odzysku materiałów z zużytych baterii](#)

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska w UE (recykling i odzysk metali) – zgodnie z założeniami [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii](#) oraz [Dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów – projekt rozporządzenia delegowanego KE uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2023/1542 poprzez](#)

ustanowienie metodyki obliczania i weryfikacji wskaźników efektywności recyklingu i odzysku materiałów z zużytych baterii oraz formatu dokumentacji – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 18 października 2024 r.

Baterie są ważnym narzędziem do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, zielonej mobilności, czystej energii i neutralności klimatycznej. Rozporządzenie w sprawie baterii i zużytych baterii wprowadza zharmonizowane ramy regulacyjne obejmujące cały cykl życia baterii wprowadzanych do obrotu w Unii. Obejmuje ono również wymogi dotyczące efektywności recyklingu i odzysku materiałów z zużytych baterii.

Komisja musi opracować metodologię obliczania i weryfikacji wskaźników efektywności recyklingu i odzysku materiałów, zgodnie z załącznikiem XII, a także format dokumentacji. Załącznik XII do rozporządzenia obejmuje wymogi dotyczące przechowywania i przetwarzania zużytych baterii oraz cele dotyczące efektywności recyklingu i odzysku materiałów.

Akt delegowany opiera się na projekcie sprawozdania Wspólnego Centrum Badawczego Komisji (JRC) zatytułowanego „Techniczne sugestie JRC dotyczące zasad obliczania i weryfikacji stawek efektywności recyklingu i odzysku materiałów z zużytych baterii”. Zainteresowane strony przyczyniły się do powstania tego sprawozdania, w tym poprzez cztery warsztaty. Grupa ekspertów ds. odpadów, składająca się z ekspertów wyznaczonych przez każde państwo członkowskie i innych wybranych ekspertów reprezentujących organizacje biznesowe i społeczeństwo obywatelskie, została skonsultowana w sprawie projektu aktu delegowanego 21 marca 2024 r.

Rozporządzenie w sprawie baterii wymaga od KE ustanowienia metody obliczania i weryfikacji efektywności procesów recyklingu baterii i odzyskiwania materiałów. Celem jest wsparcie gospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze baterii i zapewnienie wysokiej jakości odzyskiwania materiałów, zwłaszcza surowców krytycznych i strategicznych. Metodologia obliczania i weryfikacji jest ważna, aby zapewnić równe warunki działania między recyklerami i zapewnić pewność prawną w zakresie wymogów w UE.

Niniejszy akt delegowany przyjmuje się zgodnie z art. 71 ust. 4 rozporządzenia, który upoważnia Komisję do przyjęcia aktu delegowanego ustanawiającego metodologię obliczania i weryfikacji wskaźników efektywności recyklingu i odzysku materiałów, zgodnie z częścią A załącznika XII, oraz format dokumentacji.

Link: <https://pracodawcy.pl/metodyka-obliczania-i-weryfikacji-wskaznikow-efektywnosci-recyklingu-i-odzysku-materialow-z-zuzytych-baterii/>

2. Metodyka określania ograniczenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących z paliw niskoemisyjnych

Konsultacje publiczne przepisów prawa energetycznego w UE – zgodnie z założeniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1788 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie wspólnych zasad rynków wewnętrznych gazu odnawialnego, gazu ziemnego i wodoru oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/1185 z dnia 10 lutego 2023 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 poprzez ustanowienie minimalnego progu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku pochodzących z recyklingu paliw węglowych oraz poprzez określenie metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki odnawialnym ciekłym i gazowym paliwom transportowym pochodzenia niebiologicznego oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym – projekt rozporządzenia delegowanego KE uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1788 poprzez określenie metodyki oceny oszczędności emisji gazów cieplarnianych w przypadku paliw niskoemisyjnych – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 25 października 2024 r.

Dyrektywa (UE) 2024/1788 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu odnawialnego, gazu ziemnego i wodoru wymaga od Komisji określenia metodologii oceny oszczędności emisji gazów cieplarnianych z paliw niskoemisyjnych. Metodologia rozliczania paliw niskoemisyjnych powinna uwzględniać emisje w całym cyklu życia i emisje pośrednie wynikające z przekierowania sztywnych nakładów z produkcji paliw niskoemisyjnych, a także emisje metanu w górnym biegu rzeki i rzeczywiste wskaźniki wychwytywania dwutlenku węgla. Aby zapewnić wymaganą spójność, metodologia stosuje podobne podejścia, jak metodologia określona w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/1185 w celu oceny oszczędności emisji gazów cieplarnianych z paliw odnawialnych o pochodzeniu niebiologicznym i z paliw węglowych pochodzących z recyklingu.

Mając charakter techniczny, ten akt delegowany nie wymagał oceny skutków ani otwartych konsultacji publicznych. Zazwyczaj są one wymagane tylko w przypadku dużych inicjatyw.

Akt delegowany jest przyjmowany zgodnie z artykułem 9(5) Dyrektywy. Upoważnia on Komisję do przyjęcia aktu delegowanego określającego metodologię oceny oszczędności emisji gazów cieplarnianych z paliw niskoemisyjnych.

Paliwa niskoemisyjne mogą odgrywać rolę w transformacji energetycznej, zwłaszcza w perspektywie krótko- i średnioterminowej, ponieważ emitują mniej emisji niż istniejące paliwa i wspierają upowszechnianie paliw odnawialnych.

UE wprowadziła procedurę certyfikacji, aby zagwarantować, że w praktyce paliwa niskoemisyjne ograniczają emisje.

W akcie delegowanym określono metodykę określania ograniczenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących z paliw niskoemisyjnych. Opiera się ona na ocenie cyklu życia całkowitych emisji gazów cieplarnianych z tych paliw.

Link: <https://pracodawcy.pl/metodyka-okreslania-ograniczenia-emisji-gazow-cieplarnianych-pochodzacych-z-paliw-niskoemisyjnych/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Finansowanie STEP (Strategic Technologies for Europe Platform)

Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP) zwiększa konkurencyjność przemysłu UE, koncentrując się na rozwoju technologii krytycznych na rzecz zrównoważonej i konkurencyjnej przyszłości. Przetestowano w nim nowe środki strategiczne i wzmocniono politykę przemysłową UE.

STEP ma na celu wzmocnienie europejskiej konkurencyjności z myślą o ogromnym, szacowanym potencjale inwestycyjnym w całej UE i jest poligonem doświadczalnym dla przyszłego finansowania UE na rzecz konkurencyjności.

- STEP wykorzystuje zasoby 11 unijnych programów finansowania i kieruje je na inwestycje w technologie strategiczne oraz w osoby, które mogą wdrożyć te technologie w gospodarce.
- Finansowanie jest zorganizowane w ramach trzech różnych trybów zarządzania, z których każdy ma własne procesy składania wniosków i oceny.
- Jednym z celów STEP jest pomoc poszczególnym projektom w korzystaniu ze skumulowanego finansowania w ramach kilku instrumentów budżetu UE. Ułatwi to w szczególności pieczęć STEP. Na przykład dotacje w ramach funduszu innowacyjnego można łączyć z dotacjami w ramach funduszy spójności.

Programy zapewniające dotacje i pieczęć STEP

Komisja Europejska (w tym jej agencje wykonawcze) bezpośrednio zarządza następującymi programami, odblokowując specjalne zasoby na wsparcie projektu STEP: program „Cyfrowa Europa”, Europejski Fundusz Obronny (korzystający ze zwiększenia środków o 1,5 euro w obszarach priorytetowych STEP), Program UE dla zdrowia, program „Horyzont Europa” oraz fundusz innowacyjny.

- Zasoby te są często oferowane jako dotacje (tj. nie wiążą się z obowiązkiem spłaty). Aby otrzymać takie dotacje, należy zgłosić się do odpowiednich zaproszeń do składania wniosków wymienionych w sekcji „Zdobądź finansowanie”.
- Ocena złożonych wniosków, podpisanie umowy o udzielenie dotacji, monitorowanie realizacji projektów, ocena wyników i faktyczne płatności są przeprowadzane przez właściwe służby Komisji bezpośrednio lub za pośrednictwem agencji wykonawczych UE.
- Ponadto Komisja Europejska przyznaje znak doskonałości obiecującym projektom: Głównym celem pieczęci STEP jest pomoc w uzyskaniu alternatywnego lub dodatkowego finansowania ze źródeł publicznych i prywatnych poza programem UE, w ramach którego przyznano pieczęć.

Programy zarządzane bezpośrednio

- Komisja Europejska (w tym jej agencje wykonawcze) jest bezpośrednio odpowiedzialna za zarządzanie programem. programy UE.
- Obejmują one program „Cyfrowa Europa”, Europejski Fundusz Obronny (korzystający ze zwiększenia środków o 1,5 euro w obszarach priorytetowych STEP), Program UE dla zdrowia, program „Horyzont Europa” oraz fundusz innowacyjny, które dysponują specjalnymi zasobami na wsparcie projektu STEP.
- Zasoby te są często oferowane jako dotacje (tj. nie wiążą się z obowiązkiem spłaty). Aby otrzymać takie dotacje, należy zgłosić się do odpowiednich zaproszeń do składania wniosków wymienionych w sekcji „Zdobądź finansowanie”.
- Ocena złożonych wniosków, podpisanie umowy o udzielenie dotacji, monitorowanie realizacji projektów, ocena wyników i faktyczne płatności są przeprowadzane przez właściwe służby Komisji bezpośrednio lub za pośrednictwem agencji wykonawczych UE.

Wytyczne dotyczące sposobu przeprowadzania samooceny etycznej są dostępne, aby pomóc wnioskodawcom i beneficjentom w zapewnieniu, aby ich wnioski spełniały normy etyczne w odniesieniu do programów, które wymagają przeglądu etycznego w celu zabezpieczenia finansowania.

Fundusze zarządzane na szczeblu krajowym

W ramach wspólnych wysiłków Komisja Europejska i organy krajowe w państwach członkowskich współpracują ze sobą w celu zarządzania finansowaniem. Partnerstwo to wykorzystuje lokalne spostrzeżenia i wiedzę fachową, zapewniając, aby wdrażanie funduszy było zgodne zarówno z celami UE, jak i priorytetami krajowymi. Fundusze polityki spójności, w tym Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny+ i Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a także Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, mogą dysponować zasobami przeznaczonymi na wsparcie Twojego projektu STEP. Często środki te mają formę dotacji (tj. bezzwrotnych). Aby otrzymać takie dotacje, należy złożyć wniosek w odpowiedzi na odpowiednie zaproszenia do składania wniosków w swoim państwie członkowskim lub regionie. Wnioski należy składać za pośrednictwem właściwych organów regionalnych lub krajowych (zwanym dalej „instytucjami zarządzającymi”).

STEP oferuje zachęty finansowe do kierowania funduszy polityki spójności na inwestycje w technologie krytyczne. Obejmują one stopę współfinansowania w wysokości 100 % w odniesieniu do priorytetów STEP w okresie programowania 2021–2027 oraz jednorazową

opcję płatności zaliczkowych w wysokości 30 % w przypadku zmian programu przedłożonych do dnia 31 marca 2025 r. Ponadto wsparcie inwestycji produkcyjnych w dużych przedsiębiorstwach będzie dostępne po raz pierwszy w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, a także w regionach lepiej rozwiniętych w państwach członkowskich, w których PKB na mieszkańca jest niższy od średniej UE-27. Ponadto w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności państwa członkowskie będą miały możliwość przydzielenia do 10 % krajowej puli środków na instrumenty istotne z punktu widzenia STEP w ramach InvestEU.

Ponieważ państwa UE zarządzają tymi funduszami, szczegółowe informacje na temat konkretnych zaproszeń do składania wniosków o finansowanie są publikowane na jednolitych portalach krajowych i stronach internetowych programów operacyjnych, które zawierają aktualne informacje na temat przyszłych możliwości finansowania, a mianowicie, które regiony są objęte zaproszeniami do składania wniosków o finansowanie, kto może złożyć wniosek, kwota finansowania przydzielona na zaproszenie, program i cele polityki UE oraz odpowiednie harmonogramy.

Zwrotne formy finansowania

Obejmują one kapitał własny, pożyczki i gwarancje, które można wykorzystać do różnych rodzajów inwestycji. Są one wdrażane we współpracy z instytucjami publicznymi i prywatnymi (np. bankami i funduszami kapitałowymi). Takie zwrotne formy finansowania są uzależnione od popytu i opierają się na logice rynkowej. Przed przyznaniem finansowania odpowiedzialna instytucja finansowa bada projekty, które wchodzi w ich zakres geograficzny i zakres działalności. Decyduje również o szczegółowych warunkach finansowania, w tym o kwocie, czasie trwania, stopach procentowych i opłatach.

Wsparcie zwrotne w ramach Programu InvestEU jest przekazywane za pośrednictwem partnerów wykonawczych, tj. Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych międzynarodowych instytucji finansowych oraz krajowych banków i instytucji prorozwojowych, a także sieci lokalnych pośredników finansowych działających w całej Unii Europejskiej.

Produkty finansowe InvestEU wdrażane przez partnerów wykonawczych obejmują różne rodzaje wsparcia zwrotnego z długu, gwarancje kapitałowe dla bardzo szerokiego zestawu obszarów polityki UE, poziomu gotowości technologicznej i etapy innowacji, w tym inwestycje w produkcję i wdrażanie technologii STEP. Przykłady dostępnych produktów finansowych obejmują od długu uprzywilejowanego, podporządkowanego i wysokiego ryzyka do pośredniego i bezpośredniego kapitału własnego oraz gwarancji dla pośredników finansowych.

Fundusz InvestEU, będący częścią Programu InvestEU, zapewnia wsparcie ostatecznym odbiorcom, których uznaje się za ekonomicznie i finansowo rentownych. Wspierane mogą być wszystkie wielkości przedsiębiorstw i projektów, a także szeroki zakres poziomów ryzyka operacji. Kwalifikującymi się odbiorcami końcowymi mogą być osoby fizyczne lub prawne mające siedzibę w państwie UE lub w kwalifikującym się państwie trzecim, w tym:

- Podmioty prywatne, takie jak spółki celowe (SPV) lub spółki projektowe, duże przedsiębiorstwa, spółki o średniej kapitalizacji, w tym małe spółki o średniej kapitalizacji, przedsiębiorstwa typu start-up i MŚP
- Podmioty sektora publicznego (terytorialne lub nie) i podmioty sektora publicznego
- Podmioty mieszane, takie jak partnerstwa publiczno-prywatne (PPP) i przedsiębiorstwa prywatne realizujące cele publiczne
- Organizacje nienastawione na zysk

Jak ubiegać się o finansowanie?

- Promotorzy projektów powinni zwracać się bezpośrednio do partnerów wykonawczych, aby zapoznać się z odpowiednimi rozwiązaniami finansowymi opartymi na produktach finansowych wspieranych w ramach gwarancji UE.

- Pośrednicy finansowi powinni również konsultować się z partnerami wykonawczymi działającymi w ich regionach, którzy proponują odpowiednie produkty: do nich należy wybór pośredników finansowych w drodze procedur takich jak zaproszenia do wyrażenia zainteresowania.
- Małe spółki o średniej kapitalizacji, MŚP, przedsiębiorstwa typu start-up oraz przedsiębiorstwa społeczne lub mikroprzedsiębiorstwa: powinny mieć zastosowanie do swoich lokalnych banków komercyjnych lub publicznych, których produkty finansowe są objęte gwarancją UE w ich kraju lub regionie. Lokalny pośrednik poinformuje ich, czy dany program finansowania jest objęty Funduszem InvestEU.

Znajdź swojego lokalnego pośrednika na naszej stronie internetowej Access to EU Finance, która zawiera już wykaz pośredników w ramach obecnych programów UE i będzie kolejno wymieniać pośredników finansowych InvestEU.

Możesz również zarejestrować się na portalu InvestEU, który gromadzi inwestorów i promotorów projektów na jednej ogólnounijnej platformie, zapewniając widoczność i możliwości kojarzenia projektów inwestycyjnych w UE, Norwegii i Islandii. Promotorzy projektów mogą opublikować swój projekt na portalu, aby zwrócić na niego uwagę potencjalnych inwestorów.

O wsparcie doradcze i pomoc techniczną oferowane w ramach Centrum Doradztwa InvestEU można ubiegać się za pośrednictwem centralnego punktu kontaktowego.

Możliwości bezzwrotnego finansowania

Dostępny jest szeroki zakres finansowania. Decyzję o przyznaniu finansowania unijnego podejmują lokalne instytucje finansowe, takie jak banki, inwestorzy kapitału podwyższonego ryzyka lub anioły biznesu.

Dzięki wsparciu UE lokalne instytucje finansowe mogą zapewnić przedsiębiorstwom dodatkowe finansowanie. Dokładne warunki finansowania – kwota, czas trwania, stopy procentowe i opłaty – są określane przez te instytucje finansowe.

Znajdź odpowiednie punkty kontaktowe dla pośredników finansowych lub partnerów wykonawczych odpowiedzialnych za zarządzanie instrumentami finansowymi wspieranymi przez UE.

Więcej informacji na portalu Access to EU Finance.

Link: <https://pracodawcy.pl/finansowanie-step-strategic-technologies-for-europe-platform/>

2. Poradnik dotyczący kwestii środowiskowych w FENG

Poradnik Kwestie środowiskowe w „Programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027” został przygotowany, aby przybliżyć i wytłumaczyć środowiskowe zasady horyzontalne i kwestie środowiskowe w projektach FENG.

Niniejsza publikacja została przygotowana dla wszystkich osób, które chciałyby dowiedzieć się, w jaki sposób kwestie środowiskowe zostały ujęte w systemie wdrażania Programu FENG. Przedstawione tu treści mają pomóc w zrozumieniu zasad i zagadnień środowiskowych wdrażanych w FENG, ale nie przesądzają o możliwości uzyskania dofinansowania. Nie są też podstawą do powoływania się na nie w procedurze odwoławczej, gdyż nie stanowią źródła prawa.

Przykłady projektów zaprezentowane w Poradniku są fikcyjne i służą jako punkt odniesienia na potrzeby doboru odpowiedniego wskaźnika środowiskowego, ilustrującego daną zasadę lub aspekt środowiskowy. Nie są to jednak wzorcowe przykłady projektów ani wskaźników środowiskowych dla danego działania lub modułu i nie należy ich kopiować do projektów.

Na początku Poradnika znajduje się syntetyczny przegląd środowiskowych przepisów prawnych, które mogą mieć zastosowanie w FENG, dalej została opisana zasada

zrównoważonego rozwoju oraz zasada „nie czyni poważnej szkody” (DNSH), a także najistotniejsze zagadnienia środowiskowe w FENG, takie jak: ekoprojektowanie i ekoinnowacje, efektywność energetyczna, audyty energetyczne, oceny cyklu życia produktu i śladu środowiskowego produktu (LCA/PEF), weryfikacja technologii środowiskowych (ETV), zmniejszanie emisji zanieczyszczeń czy zagadnienia z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ).

W dalszej części Poradnika znajduje się krótki opis modułów (I Priorytet) oraz działań i instrumentów (II i III Priorytet) programu FENG, wskazujący czego dotyczy wsparcie i dla kogo jest przeznaczone.

Następnie opisano obligatoryjne dla wszystkich projektów FENG kryterium wspólne: Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju oraz zasady 6R i inne aspekty środowiskowe, których prawidłowe zastosowanie warunkuje spełnienie powyższego kryterium. Każda zasada z 6R (refuse, reduce, reuse, recover, recycle, rethink) została opisana w odrębnym rozdziale i opatrzona przykładami projektów.

Ponadto, w Poradniku zaprezentowano najczęściej popełniane błędy, skutkujące negatywną oceną projektu, wraz z rekomendacjami sugerującymi, w jaki sposób można ich uniknąć.

Istotną część Poradnika stanowi opis i analiza dokumentów aplikacyjnych tj. wniosków o dofinansowanie wraz z instrukcją jego wypełniania, umowa o dofinansowanie oraz formularz „Analiza zgodności projektu z polityką ochrony środowiska Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027”, a także listy sprawdzające: „Lista sprawdzająca do weryfikacji kwestii środowiskowych w projekcie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027” oraz „Lista sprawdzająca do kontroli projektów pod kątem środowiskowym na miejscu realizacji projektu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027”.

W Poradniku przedstawiono również działania zaradcze wynikające z oceny DNSH przeprowadzonej dla poszczególnych typów działań FENG, dotyczące m.in. zielonych zamówień publicznych, czy hierarchii postępowania z odpadami, oraz rekomendacje wynikające ze Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ), w zakresie m.in. postępowania z niebezpiecznymi substancjami, czy zabezpieczenia przed cyberatakami oraz praktyczne wskazówki, dotyczące weryfikowania oraz kontrolowania ww. działań zaradczych.

W podsumowaniu przedstawiono natomiast najważniejsze wnioski i rekomendacje, z których wynika, że realizacja projektów przy zastosowaniu zasad prośrodowiskowych i proklimatycznych przynosi szereg wymiernych korzyści nie tylko dla środowiska, ale również dla beneficjentów FENG.

The “Environmental Issues in European Funds for Smart Economy Programme 2021- 2027 Guide” has been prepared to present and explain horizontal environmental principles and environmental issues in EFSE projects.

At the beginning of the guide there is a synthetic overview of the environmental legislation that may apply to EFSE, then the principle of sustainable development and the principle of "do no significant harm" (DNSH) are described, as well as the main environmental issues in EFSE, such as: eco-design and eco-innovations, energy efficiency, energy audits, Life Cycle Assessment and Product Environmental Footprint (LCA/PEF), Environmental Technology Verification (ETV), reduction of pollutant emissions and issues related to the circular economy.

The rest of the guide contains a brief description of the modules (Priority I) and measures and instruments (Priority II and III) of the EFSE programme, indicating what the support covers and who it is intended for.

It then describes a common criterion that is obligatory for all EFSE projects: The project complies with the principle of sustainable development and the 6R principles and other environmental aspects, the correct application of which determines the fulfilment of the above criterion. Each of the 6R principles (refuse, reduce, reuse,

recover, recycle, rethink) is described in a separate chapter and illustrated with project examples.

In addition, the guide presents the most common mistakes that lead to a negative evaluation of a project, together with recommendations on how to avoid them.

An important part of the guide is the description and analysis of the application documents, i.e. the application for co-financing with instructions for its completion, the co-financing agreement and the form "Analysis of the project's compliance with the environmental protection policy European Funds for Smart Economy 2021-2027", as well as checklists: "Checklist for verifying environmental issues in the European Funds for Smart Economy 2021-2027 project" and "Checklist for environmental inspection of projects on the site of the European Funds for Smart Economy 2021-2027 project".

The guide also presents mitigation measures resulting from the DNSH assessment carried out for each type of EFSE activity, e.g. related to green public procurement or the waste management hierarchy and recommendations resulting from the Strategic Environmental Assessment (SEA), e.g. related to the handling of hazardous substances or protection against cyber-attacks, as well as practical tips for the verification and control of the above-mentioned mitigation measures.

The summary presents the main conclusions and recommendations, which show that implementing projects according to pro-environment and pro-climate principles brings a number of measurable benefits, not only for the environment, but also for EFSE beneficiaries.

Link: <https://pracodawcy.pl/poradnik-dotyczacy-kwestii-srodowiskowych-w-feng/>

3. Bezpłatny webinar Deloitte: Europe's Trust in AI - The people's perspective

SERIA WEBINARIÓW TRUSHORTHY AI: Webinar: Europe's Trust in AI - The people's perspective (Zaufanie Europy do AI — perspektywa ludzi); 9 października 2024 - 10:00–11:00 CET

TRUSTWORTHY AI WEBINAR SERIES - Webcast 2: Europe's Trust in AI - The people's perspective; 9 October 2024, 10:00–11:00 a.m. CET

Sztuczna inteligencja zmienia branże w Europie i na całym świecie. W handlu detalicznym, opiece zdrowotnej, finansach, nie wspominając o samym sektorze technologicznym. W cyklu webcastów na temat zaufanej sztucznej inteligencji Deloitte przekazywane są informacje, w jaki sposób firmy mogą skorzystać na sztucznej inteligencji, jak muszą przestrzegać przepisów, jak unikać pułapek i co jest wymagane od sztucznej inteligencji, aby była uznawana za godną zaufania – wśród nich takie aspekty, jak solidność, przejrzystość, stronniczość, bezpieczeństwo i prywatność.

Po przeglądzie unijnej ustawy o sztucznej inteligencji Deloitte, teraz prowadzone jest badanie „Zaufanie do sztucznej inteligencji” wśród europejskich konsumentów. W ten sposób budowane są podwaliny pod kolejne odcinki, w których rozważane są poszczególne aspekty – kluczowymi kryteriami i strategiami rozwiązań – aby Europa mogła przewodzić w etycznym i jakościowym stosowaniu technologii.

Jak Europejczycy korzystają z GenAI?

Europa nie ma jednej dominującej opinii na temat AI. Postawy różnią się w zależności od grup wiekowych i scenariuszy użytkowania. W webcastingu ujawniane są najważniejsze wyniki ankiety – niektóre intuicyjne, niektóre mniej. Te spostrzeżenia mogą okazać się przydatnym kompasem dla firm poruszających się po ciągle zmieniającym się krajobrazie możliwości, percepcji, oczekiwań i obaw związanych z AI. Zapraszamy do dołączenia do webcastingu!

Agenda:

- Krótki przegląd europejskiego badania zaufania do AI
- Konsekwencje dla biznesu – opinie ekspertów na temat:
  1. Etyka i strategię
  2. Prawo i Compliance
  3. Ryzyka i ład korporacyjny

Prelegenci: Sarah Josefine Becker, partner, Lead Digital & AI Ethics, Deloitte Niemcy; Ana Cristina Matos, partner, GRC, Deloitte Portugalia; Richard Horton, Deloitte Insights Executive Director, Wielka Brytania; Gregor Strojín, lokalny partner, Deloitte Legal Reff - Słowenia

Moderator: David Thogmartin, partner, AI & Data, Trustworthy AI, Deloitte Niemcy

Udział jest bezpłatny. Webinarium odbędzie się w języku angielskim, przy użyciu platformy Zoom. To seminarium internetowe jest organizowane przez Deloitte Niemcy przy użyciu platformy Zoom, a Deloitte Niemcy będzie zbierać opinie i listę uczestników w imieniu Deloitte

Please join us on 9th October at 10:00 a.m. CET to explore how business stands to benefit from AI, how to comply with regulations, how to avoid pitfalls, and what is required of AI for it to be considered worthy of our trust – among them aspects such as robustness, transparency, bias, security, and privacy.

Artificial Intelligence is transforming industries in Europe and around the world. In retail, healthcare, finance, not to mention the tech sector itself. In our webcast series on Trustworthy AI, we will explore how business stands to benefit from AI, how they must comply with regulations, how to avoid pitfalls, and what is required of AI for it to be considered worthy of our trust – among them aspects such as robustness, transparency, bias, security, and privacy.

Following our overview of the EU AI Act, we now take the temperature of the market with our „Trust in AI“ survey of European consumers. With this, we lay the foundation for the episodes to follow, where we will tackle individual aspects – the key criteria and solution strategies – for Europe to lead the way in ethical and quality application of the technology.

How do Europeans use and trust GenAI?

Europe does not have a single dominant opinion on AI. Attitudes vary across age groups and usage scenarios. In our webcast, we reveal the highlights of the survey outcome – some intuitive, some less so. These insights can prove a useful compass to businesses navigating the ever-moving landscape of AI capabilities, perceptions, expectations and concerns. We welcome you to join us in our webcast!

Agenda

- A Sneak-Peek into the European Survey on Trust in AI
- The Ramifications for Business – Views from Experts on
  - Ethics & Strategy
  - Legal & Compliance
  - Risk & Governance

Speakers

Sarah Josefine Becker, Partner, Lead Digital & AI Ethics, Deloitte Germany

Ana Cristina Matos, Partner, GRC, Deloitte Portugal

Richard Horton, Deloitte Insights Executive Director, UK

Gregor Strojín, Local Partner, Deloitte Legal Reff - Slovenia

Moderator

David Thogmartin, Partner, AI & Data, Trustworthy AI, Deloitte Germany

Participation is free of charge and by invitation only. Please note that the webinar will be held in English, using the Zoom platform.

This webinar is organised by Deloitte Germany, using the Zoom platform, and Deloitte Germany will be collecting feedback and list of attendees on behalf of Deloitte

Link: <https://pracodawcy.pl/bezplatny-webinar-deloitte-europes-trust-in-ai-the-peoples-perspective/>

4. Webinar „ESG i dekarbonizacja - nowe wyzwania i możliwości”

Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. oraz Engie Sp. z o.o. zapraszają na bezpłatny webinar pt.: „ESG i dekarbonizacja - nowe wyzwania i możliwości”. Wydarzenie odbędzie się 8 października (wtorek) 2024 r., o godz. 10:00.

ENGIE jest globalnym liderem transformacji energetycznej. W 2023 roku, w rankingu Bloomberg, został uznany za największego dostawcę kontraktów PPA na świecie. Wiedza i doświadczenie ENGIE stanowią ogromną wartość dodaną dla jej klientów.

Ramowa agenda webinaru:

1. Pozyskiwanie i wykorzystywanie zielonej energii: technologie, korzyści i wyzwania.
2. Raportowanie ESG: znaczenie, kluczowe wskaźniki, dobre praktyki i trendy.
3. Konsekwencje braku raportowania ESG dla polskich przedsiębiorców.
4. „Greenwashing”: co to jest i jak tego uniknąć?
5. Korzyści biznesowe wynikające z rzetelnego podejścia do zrównoważonego rozwoju i transparentnego raportowania.
6. Sustainability Ladder: W którym miejscu znajduje się Twoje przedsiębiorstwo na tle konkurencji w Polsce i Europie?
7. Ryzyko niedostępności odnawialnych źródeł energii: związane z wzrastającym popytem i ograniczonymi inwestycjami.

Dlaczego warto wziąć udział?

- Ekspertyza: Ekspertcy podzielą się doświadczeniem zdobytym w pracy z globalnymi liderami jak Amazon, Microsoft, Google i BASF.
- Wiedza praktyczna: Uczestnicy zdobędą konkretne narzędzia i wiedzę, które pozwolą podejmować świadome decyzje w obszarze zielonej energii.
- Wartość edukacyjna: Webinar skupi się na najnowszych trendach i najlepszych praktykach w zakresie ESG i dekarbonizacji, co może przynieść realne korzyści inwestorom.

Link: <https://pracodawcy.pl/webinar-esg-i-dekarbonizacja-nowe-wyzwania-i-mozliwosci/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej; Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited - Deloitte Global), Deloitte Germany; Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., Engie Sp. z o.o.